

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the WORKERS and FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGRIGOR STREET, in the CITY of WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничім Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ТАМ, ДЕ ПРОЛЯЛАСЯ МАЙНЕРСЬКА РОБІТНИЧА КРОВ

НЕ ОСКАРЖУЮТЬ ТІЛЬКИ ТИХ, ЯКИХ ПОСТРІЛЯЛИ.

В Естевані почалося вже переслухання в справі того страшного морду, що його поповнено на голодних і вимучених трохтижним страйком майнерах. 14 робітників вже оскаржено за заворушення, за участь в бунті. Тих, що не постріляно — оскаржують. Юліана Гринка й Микола Нарвана — не оскаржують... І тільки тому, що їхні тіла пройшли поліційні кулі, що вони вже понесли найвищу кару — розстріл. Нічого не читаємо ми в буржуазній пресі, чи оскаржуватимуть Луїса Рівей й М. Кятіка, які амерують в шпиталі від поліцейських куль. Їх оскаржують, якщо вони виживуть, на що нема надії.

Оскаржують тих, яких не постріляли, яких половили, за пакували за грати й поставили перед суд. Перед суд ставлять не вбивців, але тих, за якими стріляли й яких не поцілили. За що їх оскаржують? За бунт! За який? За те, що вони, довгі роки визискувані власниками копалень, не стерпіли дальних мук та вишлюди на страйк! За те, що вони хочуть організуватися, щоб не дозволити себе обиради на вазі, в склепах, щоб домогтися людського життя за свою каторжку 14—16 годинну працю на день.

ПОЛІЦІЯ ЗВАЛЮЄ ВИНУ НА СТРАЙКЕРІВ.

Поліція свідчить — самі вбивці виступають в ролі свідків. Бійка, кажуть поліція, почалася за те, що страйкері заатакували поліцію. "Брехня" — кричать оскаржені майнери в очі цим "свідкам" на переслухання.

Отак без ніякої мовля, причини, напали страйкері на поліцію. Так каже шеф поліції МекКочен. "Мартин Дей, майнер, чинив до демонстрантів — гайда на поліцію. Сам він з куском домаки киував на МекКочена, вдарив по голові. Потім ще другий, потім всі" і т. д. Таку казку оповідають поліція й їхній шеф на переслухання. А далі ще почуємо, як майнери самі себе постріляли.

ПОЛІЦІЯ З КАРАБІВ СТРІЛЯЛА НАВЗДОГІН ЗА ВТІКАЮЧИМИ РОБІТНИКАМИ.

Була це звычайна мирна робітничка демонстрація. Нічого злого нікому майнері зробити не хотіли. Вони відбували демонстрацію під мирними плякатами, на яких були написані їхні економічні домагання. Демонстрація мала намір прийти до міської ради, як це буває з такими демонстраціями. Але міська рада, в якій панує тримільйонний патріотизм власників копалень, демонстрацію заборонила. Тому, коли демонстрація ввійшла в місто — поліція загорділа її дорогу. Загорділа дорогу револьверами, карабінами (машинові кріси привезли вже після кровопролиття).

Тому що деяка частина майнерів їхала троками, поліція киулася на троки, стягнула одного майнера й почала бити. Майнері киулися боронити — з того й почалося.

Поки майнері були близько, поліція стріляла з револьверів, коли майнері розбіглися й з револьвера тяжко було їх досягнути, тоді поліція навздогін стріляла за ними з карабінів — впрямлялася шляхти в живу шль. Жінки майнерів кидалися перед поліційні карабіни, щоб спинити стрілянину по робітниках.

ЛІКАРІ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ПЕРЕВ'ЯЗУВАТИ РАНИ ПОСТРІЛЯНИХ РОБІТНИКІВ.

Не поліція оборонялася від страйкерів, як це подавала преса, як це оповідають на зізнанні поліція — але страйкері оборонялися перед атаком поліції. Оборонялися, поки не всіяли вулицю тілами своїх застрілених й поранених товаришів.

Коли ж тяжко поранених почали підбирати й звозити до шпиталю, то доктори відмовилися перев'язувати кроваві рани робітників. Ті самі доктори, для яких щомісяця відраховувала компанія долари з майнерської заробітної платні.

— Маеш гроші заплатити за лічення? — питає доктор. — Не маю — була, розуміється, відповідь. — Гоні із шпиталю!

Деяких тяжко поранених робітників муслили везти аж 60 миль до Вейбори, бо в Естевані людижери відмовили їм медичної допомоги. КРОЛ спішно вислала з Вінніпегу одного доктора до Естевану.

ХОЧУТЬ ДІСТАТИ ЮНІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ У СВОЇ РУКИ.

Поліція шукає за юнійними організаторами. Їх вона хоче дістати у свої руки, бо власники копалень на них гострять зуби. До цього часу власники спокійно серед білого дня грабували майнерів: і на вазі, й на платні, й на ренті, й в склепі. За 14—16 годин праці майнер залишався ще в довгу в компанії. Коли холостяк не мешкав в компанійному бординг-газзі, то платив долара на місяць карн.

І ці визискувачі видають заяву за заявою, що вони нічого про це не знають, не знають чого майнері хочуть, що все тут вина Воркерс Юніті Ліг та "російські рубаї".

Визискувачі видали найновішу заяву, в якій кажуть, що

вони до цього часу не знають, чого майнері хочуть і готові з ними кожної хвилини говорити.

Два рази юнійна ексекутива послала до визискувачів листи ще перед розпочаттям страйку й закликала їх на переговори з представниками майнерів. На перший лист визискувачі відповіли, що не підуть на переговори. На другий лист назіть не відповіли.

ДО КОГО МАЙНЕРІ МАЛИ ЙТИ ІЗ СВОЇМИ СКАРГАМИ?

Кому майнері мали казати про своє тяжке положення, про те, як їх визискують, обкрадають, дискримінують? Хто почув би їх голос? Міністер праці, чи той поліція, який нині проши робітниче серце кулею? Ніхто їх не слухав і не послухав. Як політязням в шляхетській Польщі, яких зрівняли з кримінальниками, не залишилося іншого засобу боротьби, як голодовий страйк, так нічого іншого не залишилося естеванським та бінфейським майнерам, тільки голодовий страйк в демократичній Канаді.

В польських в'язницях голодуючим приносять хоч гниду поживу, кажуть їм їсти, а майнерських страйкерів в Бінфейї й Естевані компанія відмовила кредиту в склепах, замкнула перед ними поживу, міська рада відмовила їм "редіфу". В польських тюрмах голодують тільки політязні, а в Бінфейї й Естевані голодують не тільки страйкері, але й їх жінки й діти.

Така різниця. Що кому до неї? Хіба мало безробітних в Канаді, щоб заступили місце розстріляних, та тих, яких ще запакують в тюрму?

МІНІСТЕР РОБЕРТСОН В РОЛІ ПИЛАТА.

Міністер праці Робертсон заговорив. Чекали на него в Ріджайні визискувачі, як на спасителя. Міністер праці Робертсон має "експірієнс": він в 1919 році розбив вінніпегський генеральний страйк, перед його очима цього літа у Вінніпегу поліція розбивала робітникам голови.

Міністер праці Робертсон вертає з робітничого конгресу з Венкувер. Робертсон не поїхав туди, де робітники зводять боротьбу за право на життя — міністер поїхав туди, де відбувала свої наради трейд-юнійна реакція, головна опора капіталізму. Міністер праці не поїхав до Естевану, щоб вглянути в кривду робітничу — він поїхав складати подяку трейд-юнійній реакційній зграї за ту підтримку, яку вона дає капіталістам в теперішній час кризи.

Але коли міністер праці приїхав — в дорозі з Венкуверу до Оттави — до Ріджайні якраз того дня, коли в Естевані пролялася робітничка кров, то він заговорив. Він сказав, що вінніпегу організатор Майн Воркерс Юніон оф Канада Слоан та робітничка Борук.

Це не сержант поліції таке сказав, але домініяльний міністер праці це й сенатор. В такого міністра майнері мали шукати справедливості — йому вони мали розказати про свої кривди.

Ще міністер праці був в Ріджайні, коли з неї виїжджали спеціальні потяги з озброєною поліцією та з машиновими крісами в майнерську околицю. Він поблагословив цю виправу.

ХТО СПРАВЖНИЙ ВИНОВНИК ЦЕГО КРОВОПРОЛИТТЯ?

"В Естевані й Бінфейті тихо" — пишуть буржуазні газети — пишуть і дивуються. Кажуть, як розставлені по місті й коло майнів відділи війська, машинові кріси, як цілий поверх над банком заняв "воєнний штаб", а коло банку стоять на поготові машинові кріси — і в "місті тихо".

Справу ці писакі ставлять так, що неначе б там мали бути озброєні відділи страйкерів, що ото кожної хвилини готові за атакувати й місто й банки й копальні. Це вмисне так розтрубується, щоб виправдати те кровопролиття, що його виконала поліція в минулий вівторок.

Надто мальовничо розписується буржуазна преса про те, як шеф поліції та інші поліціяють по місті з пообиваними й окровавленними головами. Хіба й їм доктори відмовилися по обивати кров? Кожний знає, що це брехня, але так треба писати — бо як не-як, а трохи таки неприємно — постріляли ж живих безборонних людей серед білого дня тільки за те, що вони хотіли цілою громадою пройти містом. Так от маєте: людей постріляли, а самі голови попередзювали.

"Не майнері винні, а їхні організатори" — каже міністер праці.

Не поліція винна, але ті, що наказали їй стріляти! — скажуть всі робітники. Це Бенетова "залізна рука". Це консервативна влада Саскчевану. Це постанова міської ради в Естевані. Це відплата майнерам за те, що тримільйони доларів, вклядені в копальні, вже три тижні не приносять визискувачам зисків.

СПІШІТЬ З ДОПОМОГОЮ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ.

Але майнері страйкують! Страйкують і голодують вони та їхні родини. Майнері та їхні родини не мають поживи, не мають одягу, взуття. Осніть підходить, несе холод, а одітись нема в що. Допомога потрібна негайна. Ї ніхто майнерам не дасть, як не дадуть її робітничі й фармері.

Дайте, товариші! Засидайте голодуючим страйкерам і їхнім родинам поживу, одяг, жертви. Засидайте негайно!

Засидайте гроші на адресу: WORKERS INTERNATIONAL RELIEF, 389 College Avenue, Winnipeg, Man.

Засидайте поживу, одяг, взуття негайно до: H. HESKETH, Bienfait, Sask.

ВАВИЛОНСЬКИЙ ПЛАЧ ЖОВТБЛАКИТІ НАД ГРОБОМ ГОЛУФКА

Ундо-радикальні лідери в числі 60 осіб розраджують свою душу й свій сум на раві у львівського воеводи.

Тому, що справа вбивства Голуфка не сходить зі шпальти старокраєвої преси, на цьому місці подаємо ще деякі голоси про це вбивство жовтблакітників.

"Нова Зоря", орган єпископа Хомишина й радикала Осина Назарука в статті "Терор" пише:

"Ми католики засадочно осуджуємо морд, яке одно хто і з яких моти-

венти нашого національного організму від Польщого".

Виходить, що коли б усунути польську шляхту, то це спричинило б "ослаблення нашого національного організму від Польщого". Значить, що тільки завдяки польській шляхті український "національний організм" так міцно тримається.

А до молоді, про яку каже, що серед неї панують хибні погляди на вартість терору, "Нова Зоря" каже так:

"Не йдіть за голосом нерозважних людей. "Виконте зі своєї душі думку, про те, що терор може нас наближити до осягнення своєї державності, бо він тільки до рещи знесилить нас морально, культурно й економічно... Хочемо, щоб боротьба відбулася здоровими способами... Після того, що власне тепер возьме у нас перевагу почування, чи розум, можна буде оцінювати серйозність змагання до замирення сего нещасного краю".

Авже ж, пані хочуть, щоб боротьба відбулася "здоровими способами". Певно такіми, яку запроваджує польська шляхта — наглими судами, зрівнянням політязнів з кримінальниками, витяганням трупів політязнів з ріки і т. д. Це "здорові способи" й українська буржуазія проти них не протестує.

"Мета", орган мітрополита Шентицького, в передовій статті під заголовком "Терор, наслідки й відповідальність" пише між іншим так:

"Юніоніст таємничий, гітучий кошмар уносить над останніми нападками й убивствами в Бірчі, в Бориславі, в Трускаві, під Коломиною... З огляду на Божі й людські закони, вське вбивство як найгірніше пачуєть і осуджуємо одичиний і масовий терор у поліції не лише тоді, коли він безсенсовний, але й тоді, коли він має політичний сенс. Твердимо, що є ще стільки можливостей до позитивної праці на всіх царинах культурного, економічного й політичного життя нації, що втечу у підземелля уважаємо етично неоправданою й політично шкідливою... Політичні висновки й кроки пороблені з хвилених почувань і відгуків, лише поглиблюють безнадійну дійсність та зашморують петлю на шиї... Ми повинні вагати всіх зусиль і енергій, щоби відмежуватися від етичних і політичних наслідків тої гри, у яку наше громадянство з його світлоглядом, з його позитивним дорічком хотять втягнути ті чи інші чинники..."

Така мітрополітика круті. "Божі і людські закони!" Чому ж ти "божі і людські закони" мовчать, коли польська шляхта мордує комуністів та революційних борців взагалі, але зате дуже вони кричать, коли одного шляхтича зачислено "до розходу".

А надто мітрополітика кутня виявляється ось в чому: "твердимо, що є ще стільки можливостей до позитивної праці на всіх царинах економічного й політичного життя нації, що втечу у підземелля уважаємо етично неоправданою" — а далі каже, що такі поступки "лише поглиблюють безнадійну дійсність".

Що ж то за такі чудернацькі "стільки можливостей" для праці на усіх царинах і... "безнадійна дійсність"? Треба справді бути мітрополітичним організмом, щоб так в живі очі крутити.

Для мітрополітичної круїяди та дійсність зовсім не є така безнадійна. Бо коли останніми часами в Галичині переводяться масові арештування у всіх містах і селах, коли іменами арештованих заповнені шпальти старокраєвих газет, то представники мітрополіти Шентицького, сам голова Укр. Католицького Союзу Вол. Дичкевич і 60 інших "українських народних діячів", танцюють та балуються на раві у львівського воеводи Юзефа Рожницького разом з хрунгами з Михайлом Бачинським на чолі.

Бачите, не така вже та дійсність безнадійна.

Дефіцит польського бюджету на місяць серпень, вносить 13 мільйонів 40 тисяч злотих.

ГАНЕБНЕ ВБИВСТВО В ЕСТЕВАН!

3 страйкері вбито, 12 поранено, 50 арештовано—коли кімна поліція напала на мирну, безборонну демонстрацію страйкерів 29-го вересня в Естевані!

Страйкері оборонялися цілу годину камінням проти кул поліцейських забіяків!

Плякати страйкерів домагались тільки поліщення їхніх невинних умов!

Міський шпиталь і лікарі відказались дати лікарську допомогу пораненим страйкерам, залишаючи їх на власну долю!

Кінні убійці з рушницями утримують панування терору в містечку, роблять облави для лічування провідників, стріляючи в страйкерів, за якими шукають по хатах!

Не зважаючи на поліційні вбивства, терор і голодування страйк продовжується і майнері героїчно далі борються!

ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ

ЕНІ БУЛЛЕР

яка щойно повернулася з страйкового району і розкаже вам подробиці про криваву розправу в Естевані

В НЕДІЛЮ, 4 ЖОВТНЯ, В ГОД. 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ НА МАРКЕТ СКВЕР У ВІННІПЕГУ

(На випадок дощу мітінг відбудеться у Воркерс Сентр, на розі Бенетайн й Ізабел вулиць).

ДИСТРИКТОВИЙ КОМІТЕТ ВІОЛ.

Геройські естеванські майнері ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ! Зберіайте гроші, поживу й одяг для дорослих і дітей! Допоможіть їм виграти їхню боротьбу!

На збірку по хатах вийдуть колектори в іеділю вранці, в 10-й годині, з Воркерс Сентр та Укр. Роб. Домів у Вінніпегу, Сейнт Боніфес і Іст Килдонан. Всі члени робітничих організацій мусять прийти в зазначений час до найближчого до них будинку, щоби взяти участь в збірці.

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ ВЛАШТУВАЛИ МАСОВИЙ ПРОТЕСТ-МІТІНГ

(Продовження з 1-ої сторони.)

Зібране робітництво прирекло від себе всяку можливу допомогу естеванським майнерам в їх героїській боротьбі за право на життя.

Тов. Вуде розказав детально, як мається справа з тими 19 фаміліями, яких Комітет Жакален Краєвого Товариства Безробітних у Вінніпегу взив був минулого тижня до парламенту і домагався від провінціального уряду, щоби він ними заопікувався, і коли запитав присутних, чи вони готові в помогти Краєвому Товариству Безробітних у Вінніпегу добитися допомоги для цих фамілій, то

всі піднесли руки на знак своєї згоди.

Описія т. Меріот відчитав резолюцію протесту, в якій домагався негайного відтягнення обвинувачень проти арештованих провідників Компартії Канади. В іншій резолюції запропестовано проти пролиття певнишої крові естеванських майнерів.

Резолюції прийнято односторонно. Описія мітінг закінчено окликами в честь Радянського Союзу, героїських майнерів в Естевані і Компартії Канади, та відспіванням "Інтернаціоналу" і "Червоного Прапору".

РОБІТНИЦТВО КЕЛГАРІ ВІНОСИТЬ ГОСТРІ РЕЗОЛЮЦІЙ ПРОТЕСТУ

(Продовження з 1-ої сторони.)

браних в Естевані, трох вбила, багато інших тяжко ранила, а дванадцятьох робітників, які мали відвагу боротися за відповідне життя, арештувала.

Ми домагаємося негайного звільнення арештованих. Одноразом домагаємося, щоби підпринято негайні кроки проти тих, які є відповідальні за масове нищення життя майнерів. Ми прирікаємо піддержати їх всіма силами, які в нас є і продовжити боротьбу за право організуватися, страйкувати, за

свободу зібрань, свободу слова і свободу преси.

Ми закликаємо всіх робітників і робітничі організації по цілій Канаді, придучитися до цієї спільної боротьби робітників проти Бенетового уряду диктатури і виголоджування.

Ми визнаємо всі робітничі організації—приняти цю, або подібні резолюції і заслати їх до прем'єра Р. Б. Бенета, Дж. Т. М. Ендерсона, прем'єра Саскчевану і до сенатора Гидеона Робертсона, федерального міністра праці.

Фил. Лак, голова мітінгу.

ОБЕДНАНІ ФАРМЕРИ КАНАДИ ПРО ОСТАННІ ПОДІЇ В ЕСТЕВАНІ

(Продовження з 1-ої сторони.)

урядів підприняв був кроки навіть тиждень тому назад, то жалюгідні події, що скоїлися у вівторок, були б не мали місця і життя було б збережене.

"Оба уряди засуджують комуністів і комунізм при кожній можливій нагоді, але одночасно забувають про те, що своїм власним опізненням, не тільки в цій справі, але і в справі допомоги, вони плодять комуністів так скоро, як це тільки можливо робити. Коли їх метою є викоринити комунізм, то найкраще вони осягнуть це, коли по бізнесовому візьмуться до лікування тих паріканів і недочаст, які зараз існують." (До повищої заяви треба до-

дати, що Обеднані Фармери Канади, Саск. Секція, зглядно їх провідників, поширають те першішй консервативний кровавий уряд Ендерсона в Саскчевані, до якого входять їх прихильники "прогресисти" і "незалежні". Тому повища їх заява не має серйозної вартості. Немає однак сумніву, що рядові члени цієї реформістської фармерської організації, принаймні більшість з них, що є незалежними фармерами, вповні симпатизують з героїською боротьбою страйкуючих майнерів в Естевані. Сама повища заява обвинувачує уряд більше за те, що він плодить комуністів, як за те, що він розстріляв робітників.)